

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, December 14dikén, 1824.

Orosz Birodalom.

A' Néwa vizén Nov. 18-kán estve a' szélvész a' tenger felől dolgozni kezdvén, más nap reggeli 9 óráig úgy felduhasztotta a' vizet, hogy minden felé kiárodván, Petersburgot is úgy meglepte, hogy minden uczák egyszerre elborítottak. A' lakosok az alsó emeletekből a' felsőkbe kén-telenítették felszaladni. A' Néwa partján találtató lámpás fákat a' víz mind ellepte, hogy nem látszottak. A' nagy hajós hidat a' víz elragadta; minden féle holmi uszkált az uczákon, 's a' matrózok nagy sálupokon eveztek le 's fel az uczákon az alsó emeletekbe szorult embereknek ki-mentésére. A' kár milliókra telik. Nagy szerencse, hogy a' víznek illy hirtelen való kiáradása éjjel nem történt, mert így a' föld' színén lévő házakban lakó emberek mind oda veszték volna. Az is szerencse volt, hogy estveli 9 órára már egészen elmúlt az áradás.

Illy kegyetlen pusztításait a' víz' kiáradásának kivált egy illy népes fő-városban ritkaság hallani. Egy magános levélben, a' melly S. Petersburgból Nov. 27-kén indult, így írattatik-le a' szörnyű árvíz: —,

„Az itt Nov. 19-kén történt árvíz olly sok magános környülállásokkal csatoltatott össze, hogy még most nem rajzoltathatik olly egymásból való függéssel le, hogy egésznek tartathassék. Csak úgy írok hát le ide némelly történeteket, részint mint magam szemlélvén eszembe jutnak, részint mint másoktól hallottam, kiknek beszédét hitelesnek tarthattam. Dél tájban már

éppen a' part' tetejéig ért a' víz; 12 órától fogva 1-gyig olly hirtelen nevededett, hogy 7—8 lábnyommal haladta felyül a' partját; az emberek azon úczákról, hova a' víz bérohant, a' közelébb lévő házakban kerestek menedéket, de mindenek, a' víznek hirtelen lett rohanása miatt, el nem futhattak, és az áradásnak elmulása után sokak halva találtattak az uczákon. Wasili-Ostrowban egy aszszonyt találtak halva, a' ki két gyermekeit karjai közzé szoritva fulladt azokkal együtt a' vízbe. Mások, kiket a' víz hasonlóképpen utól-ért, a' lámpás fákra vagy házfalakra kapaszkodtak-fel, a' honnét kifogdosták őket. Egy esmerősöm, ki a' Héléna Nagyherczegaszszony palotájától nem messze egy háznak első emeletében lakott, látván, hogy az általottalában lévő házból intének hozzá, az ablakon kinezett, s nov. 1...-ket szemlélt az ablaka' kövéhez kapcsolodva lenni. Egy öreg ember iparkodott magát a' vízbefulladástól leképpen meg-menteni. Kévé szempillantatok alatt minden bótok és alsó házak tele teltek vízzel, mellyeknek lakosaik, kik többire kereskedők és kézmívesek voltak, minden vagyonaikat sőt sokak életüket is elvesztették. Egy illy szálláson az egész familiát halva találtak. Négy gyermekek egy lepedőbe kötve, ezeknek apja anyja pedig özsze-ölekezve fulladtak oda. Egy aszszonynak életét jelesen tartotta-meg egy kecskebak. Ez és egy kecskebak egy magass szobában, melyben az Oroszok' szokása szerént egy magas kemence volt, egygyütt lévén, 's az aszszony a' vizet a' szobában feljebb-

feljebb emelkedni szemlélvén, ijedtében felült a kecskebakra, melly az aszszonyal a szobában le's fel uszkálván, történetből a kemencze mellé jutott, 's arra az aszszony szerencsésen felkapaszkodott 's életben maradott.

„A Néwa nagy vizén találtatott hajóknak vasmacskaköteleik mind elszakadozván, 's a tengernek a Néwa árkába berohanó árja ezen hajókat elragadván, szörnyű sebességgel vitte felfelé, tudniillik a Néwának szokott folyásával ellenbe, a melly közben a hajók részint a hídakhoz, részint a partokhoz, részint pedig egymáshoz csapattatván, sok össze romlott és elsüllyedett. A Néwának minden hídjai összeszaggattak. A partoknak (ezek kő, vagy kővel kirakott partok; vagy is sánczok) parapéjok, sánczfalaik, mellyek itt gránit-kövekből építették, össze rontattak vagy felforgattak. A vasrostélyok, mint az üveg úgy széjjel pattogtak. Én magam láttam, hogy egy két-árboczfahajó a Néwa árkából a partján kívül vettetett. A városnak távolabb lévő részein, a hol sok házak talátnak, egész sor házak elmosattak, 's a házakból sok lakosok elmentek. Azoknak fedeleikre kapaszkodtak-fel 's a víz házaikkal együtt vitte őket. A városnak azon részében, a melly Gályák-kikötőhelyének nevezetik, 's a hol a hajóslegényeknek 's egyéb munkásoknak lakásul nagy fa épületek talátnak, ezen fa kaszárnyák nagyobbra össze rontattak, 's lakosaiknak nagy része nem talátnak. Illy sorsra jutottak sok szegény embereknek házaik, a kik ugyan ott laknak.

„Én egy barátommal az árvíz után a második napon ezen helyen megjelenvén, két Werste, vagy egy fertály mértföldnél tovább folytattuk csupa össze omlott házak között útunkat; minden felédögölt lovakat 's teheneket láttunk heverni; a holt embereket már eltakarították volt,

de még is találtunk kettőre. Ezen elpusztult helyeknek közepette találtunk egy ép-ségben maradott házat, melybe az Erzsébet Császárné oltalmaztatása alatt lévő szegény léány nevendékek kerestek vala menedéket, 's megtartatast. Egy része azon lakosoknak, kik ezen vidéken házaik feléire kapaszkodván a víz őket ezekkel együtt vitte, szerencsére a Finnlandiai Regiment kaszárnyaja felé hajtattván, annak abláiból kötelek vettek ki nékiek, 's így tartattak-meg.

„Legnagyobb volt a pusztulás mind ezek között az úgy nevezett Katalin-udvarplántavidékein 's a Péter udvara felé menő uczán. Mi ezen vidékeket is meglátogattuk barátommal. Itt láttuk sok háznépeknek holt testeiket, mellyek az Országlószéknek nagy öntött vas-fabrikájához tartoztak. Ezen kihalt háznépek nagyobbra aszszonyokból 's gyermekekből állottak, kiket az árvíz lakházaikban lepott és fullasztott-meg. Emilianowka nevű falut egészen elmosta a víz, 's a maradványait egy töltéshez hordván ott halomra rakta.

„Ezen szörnyű sok szerencsétlenségek a Néwa vizén 's a városnak ezen vízhez közeli talátnak részein, mind a Császár szemei előtt történtek, a kit ezek nagyon megillettek. A szerencsétleneknek felsegittetésekre tüstént megtétt rendelkezések az ő Felsége nemes 's nagy lelkűségét 's emberszeretetét nyilván bizonyítják. Ezen szerencsétlenségek között tetszett legvalódibb képpen ki a Császár Felséges Vólta és Nagysága. Ő Felségét reggeltől fogva estvig lehet szemlélni, a városnak ezen részein a szerencsétlenek között, nékiek segedelmet osztogatni, rendelkezéseket tenni, 's a Tiszti karoknak hivatalos foglalatoskodásaikat jelenléte által eleveníteni. A város Wasili-Ostrow nevű részében, hol részint közönséges részint az Országlószék által kibérlettett házakban sok olly szerencsétlenné lett gyermekek talátnak,

kiknek tápláltatására tej kívántatik, a Császár a maga Angliai és Helvétziai szép tehencit hajtatta ide. El lehet gondolni, melly haládatos buzgóságot gerjeszt ezen jótévő atyáskodás ezen Birodalombéli minden alatt valóknak szíveiben!“

A' Berlini újságlevelék következő környülállásait említik ezen viz-özönek S. Petersburgból Nov. 23-dikáról. —

„November 18-dika és 19-dike között Napnyugotról szörnyű szél kezdvén fúni, ez által a' tengernek hányódó vize a' Néwa torkának hajtattott 's nagy ereje által ezen hatalmas folyó viznek a' tengerbe való kifolyását olly módon meggátolta, hogy partjai közzül minden felé ki kellett öntenie. Ezen nagy szél egész éjjel tartván, a' kiáradás, minútumról minútumra nevedett. Délelőtti 11 órákor már csajkák eveztek a' város uczáin, mindenek csak életeknek megmentésén iparkodtak, mint hogy vagyonaiknak megmenthetése felől gondoskodni nem volt idejek. Délutáni 2 órákor legfelsőbb pontra lépett vala az áradás, és három lábnyommal haladta felyül az 1777-dikben Sept. 10-dikén volt áradást, a' midőn az, 10 lábnyomnyira hággott volt fel, és sok száz emberek a' vízbe veszték. Sok uraságok drága lovaikat a' vízbe fulladni hagyni nem akarván, a' második emeletbe vitették-fel. A' Cronstadti tudósítások rettenetesek; a' vidéki városokból pedig még nem érkeztek volt meg a' tudósítások S. Petersburgba; hanem mint mondják ezerekre telik a' vízbe fulladtt emberek' és állatok' száma.

„A' vánházaknál találtató nagy fagygyú, kender, hamu-zsir 's minden egyéb magazinumokat, fabrikákat, mind elborította a' víz; hasonlóképpen a' hering és só depositoriumokat is. A' kárvallások felszámolhatatlanok; több száz millióra fognak telni. Sok magánosoknak kárvallása miatt másoknak hitele is veszedelmes esökkenést fog szenvedni; kevés szókkal

ezt a' csapást egész az Albis és Tamesis vizek' torkáig meg fogják érezni.

„A' Császár előrevalóképpen már egy millió Rubeleket rendelt a' szerencsétleneknek ideigmeddig való könnyebbítettésekre 's három Kormányozókat nevezett-ki hogy a' segedelemre való intézeteket igazgassák. Az ujj Börsé épületett ahoz készítik, hogy a' fedel nélkül maradott szerencsétleneket oda kvártellozzák-be. Minden elleségnek nemei drágulnak, kivált a' czukor és kávé, a' mellyek nélkül pedig leg könnyebben el lehet lenni. Melly nagy szerencse, hogy illy lágy idők járnak!“

Nagy Britannia.

A' Párisi Monitör nagyon nevezetes cselekedetét beszéli a' Londoni levelek után valami Angelini nevű Olasz embernek azon Fauntleroy nevű Londoni Nagykereskedőre nézve kiről a' közelébb költ M. Kurirban jelentettük, hogy őtet sok száz ezerekből álló hamis bankópapírosoknak készítéséért 's felváltásáért, melly munkáját 10 esztendeig folytatta, Nov. 30-dikán fel fognák akasztani. A' feljebb nevezett Olasz ember a' Londoni Polgármesterhez menvén, illy nyilatkoztatást tett előtte Nov. 27-dikén késő estve: —

„Uram Lord Májor Úr! Minden embernek ki kell a' törvény által meghatározott büntetést állani, a' ki azt által hágta. Fauntleroy Úr által hágta a' halálos törvényt, néki e' szerént meg kellene ölettetni: azonközben úgy tetszik nékem, hogy hamás valaki megöleti magát ő helyette, ezzel magát az igazság kielégítőddöttnek lenni tarthatja. No tehát Mylord Uram! én arra ajánlom magamat, hogy Fauntleroy helyett magamat felakasztatni engedem, hogy őtet életben megtarthassam. Ez a' megíteltetett ember Familia' atyja; Polgár; még most van legjobb idejében; az ő élete még hasznára

„lehet a' hazának. Az én életem ellenben „magamnak és az egész világnak terhünk- „re van. Uram , és az én elmém ép és „egészes. Mylord! én ezen ajánlást nem „hiú dicsőségkeresésből teszem. Én való- „ban szerencsésnek tartanám magamat, ha „Uraságod ajánlásomat elfogadná.“

Hogy a' Lord Májor ezen ajánlason nagyon bámult, természet szerént való do- log, valamint szintén az is, hogy az Olasz- ról, a' ki ezen ajánlást tette, azt gondol- ta, hogy megháborodott elméjű embernek kell lennie: hanem ez megujjítva erőssítet- te, hogy néki semmi baja nints; és ő kész- leszen Fauntleroy helyett józan elmével, 's örömmel meghalni. Végezetre megma- gyarázta néki a' Lord Májor, hogy az tel- lyességgel meg nem eshetik, hogy egybű- nös helyett egy ártatlant öljenek-meg, még úgy se, ha mindjárt csupa ember- ségből akarna is érette meghalni. És így semmi esetben nem nyerhette-meg ké- relmét.

A' Fauntleroy mellett lévő papoknak a' lett volna hozzá intézett kívánságok, hogy az ítéletnek kimondattása után többé sem- mi látogatót ne bocsásson magához, ha- nem minden hátralévő idejét halálhoz va- ló készületre fordítsa: de ez, mint az Ang- lus Kurir' Nov. 27-dikén írja nem eshe- tett-meg, mint hogy az ő felesége nem cselekedhette, hogy utolsó Isten-hozzá- mondásra el ne menjen hozzá. Tizenkét esztendősi fíjacskájával 11-gyedfél órakor érkezett-meg a' fogházhoz. Az egygyik pap által Fauntleroy előre elkészített ezen ér- zékeny összejövetelhez. Képzelné lehet a' szerencsétlennek képzeleteit ezen utolsó összejövetelkor, annyival is inkább, hogy maga Fauntleroy elszánta volt a' Papok' tanácslásából magát arra, hogy semmi rokonait ne lássa többé: hanem a' Felesége megizente néki, hogy életében semmi nyu- galma nem fogna lenni, ha férjének utolsó Istenhözát nem monthatna. Ezen utolsó

búcsúvételt azonközben csak képzelné lehet inkább mint leírni. A' szegény aszszony csak nem minden elevenségtől megfosztatva esett férje' nyakába. Sokáig egy hangot se ejtet- tek; a' gyermek nyájas érzékenységgel ve- tett véget a' néma halgatásnak, 's ezen ál- lapot is csak zokogással való könnyhulla- tás' árjából állott.

„Tizenkét óra után jónak találták a' jelenlévők őket egymástól elválosztani. Rettentő elmeküszködés vala ez. Az asz- szony egészen magán kívül volt, mikor férje' karjai közzül kivették, és a' szobá- ból kivették. A' szerencsétlen ferjfiu fe- leségének 's fíjának eltávozások után a' Bibliának olvasása 's a' mellette lévő pa- pokkal való beszélgetés után kapott valami vigasztalást.

Általában olly kegyesen viseli magát 's várja utolsó óráját a' szerencsétlen, hogy barátjai telyesen meg vagynak véle elégedve. Büntételének nagyságát, szíve- szerent megismeri, csak azt ohajtja, hogy bár már az életről az örökké valóságra által mehetett volna. Nov. 27-kén olly nyilatkoztatást tett, hogy a' penitentzia- tartási prédikátzió, a' melly Angliában szokásban van, megjelenni nagyon iszo- nyadik, azért hogy az őtet látni kívánó közönségnek ne tétetődne-ki, mint hogy réa nézve ez az ájtatosság az ujságon kapó népnek szeméi előtt nehezen lehetne épü- letes. Tehát kérette a' Scherifek' tanácsát, hogy kiméeljék-meg őtet ezen utolsó templo- mi czerimoniától: de olly váloszt kapott, hogy ezt ők nem cselekedhetik, mint hogy An- gliában törvény az, hogy ezen prédikátzió minden halálós bűnös jelen legyen megö- lettetéte előtt, de egyéb eránt gond fog lenni arra, hogy ne sok bámoszkodó né- zők legyenek jelen.

Ahoz a' mit feljebb a' Fauntleroy és Felesége' utolsó elválosokról iránk, még azt jegyzik-meg, hogy azért válosztották-el őket egymástól nagy hirtelenséggel és mikor

nem is vélték, hogy attól lehetett felni, nehogy a' bucsúzodásközben való nagy felindulás miatt elméjében meg zavarodjanak, melyre nézve előegygyezésből történt, hogy az egygyik Scherif mikor nem is vélték volna a' fogóly és felesége, hozzájuk bemenvén, az aszszonyt, a' nélkül hogy valamit szollott volna, a' férje karjai között kivette 's a' fogházból kivitte, minekelőtte utolsó Istenhozzádat mondhattak volna egymásnak. Az aszszony látván, mi történt vele, sikotozni 's jajgatni kezdett, kérvén a' Scherifet, hogy bocsássa-bé még egyszer: de szép szóval csakugyan elhitették véle is, hogy jobb leszen többé be nem menne.

Ezen érzékenyítő elválás után a' Fauntleroy' testvér öcse és húga is utolsó istenhozzádmondásra mentek hozzá. Mitsoda jelenet lehetett ez is, könnyű képzelni, de nehéz leírni. Fauntleroy azt kívánta, hogy ezen rokoninak jelenlétekben 's vélek együtt élhessen az Úri szent vacsorával. Ez így is történt az Angliai Egyház' szertartása szerént.

Nov. 28-dikán reggel-, Vasárnapon, mikor a' penitentiás prédikációra kellett menni, jókor felkelvén maga felöltözködött 's az után fél óráig térden állva imádkozott. Az alatt a' melléje rendeltetve lévő két Anglus szertartású Papok is megérkezvén, az egygyik, de az ő kívánságára, imádságot tartott. Ennek is vége lévén megérkeztek a' bűnöshöz az ő két volt Védelőji 's Wadd nevű Kézorvos az ő egygyik legjobb barátja, a' kik őtet prédikáció halgatásra a' templomba kísérték. A' templom előtt olly nagy sokaság volt özsze gyülekezve, hogy sokak, kiknek bemene- telre való kártyájok volt is, örömet el- távoztak, csak hogy a' tolongók között kimenekedhessenek. Azonban a' Scherifek is megtartották ígéretjeiket 's harmincz né- zőknél többet a' templomba be nem bo- csátottak. A' halálra ítéltetett személyek

51-gyen voltak. Fauntleroy a' két Papok által vezetett-be; az említett három ba- rájtjai kísérték. Így hozták-ki a' templom- ból is, előre, mikor a' más 30 halalos rabok ülő helyeikről még fel sem keltek volt. Szobájába érkeztén felkiáltott: Hogy hála az egeknek, ezen is által esett 's ke- servesen sirt. Az után búcsut vettek tölle a' barátjai. Az egygyik Pap mindenkor mel- lette van, a' kivel olvas és imádozik.

Fauntleroy Nov. 30-kán reggeli 8 és 9 órák között megszűnt élni. Vég- hetetlen sokaság gyülekezett özsze nem csak a' városból, hanem ennek vidékeiről is. A' Newgate nevű fogház előtt lévő pi- aczra néző házak' ablakai, mellyek ezen alkalmatosságra drágán kibérleltetve valá- nak, már reggeli 3 órakor tele voltak né- zőkkel, kik között sok elékelő aszszony- ságok találtattak mély gyász ruhában. A' hely, mellyen a' bűnös megöletett, a' so- kaság' tolongása miatt sorompó gerendák- kal véttetett vala körül. A' Scherifek 8-ra há- rom fertálykor léptek-be hozzá, 's ő kö- szönt nekik, de úgy tetszett, mintha sze- meivel nem látná őket. Az eddig körület- te volt két Papok kísérték-ki. A' szemeit attól a' szempillantattól fogva, hogy a' szo- bájából a' bűnösök' kamarájába kivitetett, fel nem nyitotta, egész addig, míg egy vá- rosszolga a' kezeit hátra huzta, hogy meg- kösse.

Éppen 8-kor indították ki bűnöst a' piacra, és ennek ajtaja a' vesztő helyre nyilván, egyenesen vitték oda a' bűnöst imádkozva, hol ő a' kötél alá a' szokott deszkára állittatván, a' kötelet a' nyakára urkolták, a' Papp pedig félbeszakasztás nél- kül folytatta az imádságot. Két kezeit a' mejjére téve, 's fejét felemelve tartotta a' bűnös, de úgy tetszett, hogy nem látja a' körül álló sokaságot. Nyakravaló keszke- nőjét az egygyik Pap oldozta-le, 's a' Hó-

hér' kezébe adta, ki azzal a' szerencsétlen sipháját a' fején keresztül kötötte.

Ekkor még egyszer elmondta a' Pap a' haldoklók' imádságát, 's arra Fauntleroy Ament mondván, a' dészka a' lábai alól azon szempillantásban leesett, 's a' bönös fel akasztatva függött. Csak a' vállával tett valami rándulást. Így függött egy óráig és egy minutumig, midőn levétetvén, rokonainak az eltemettetésre által adatott.

D é l i A m é r i k a.

Folytatása azon Nyilatkoztatásnak, melyet a' Columbiai Vicze Elölülő Santander a' Perut illető dolgokra nézve a' Nemzet' eleibe terjesztett: — „

„A' felhordott segedelem-eszközök valóban azok, mellyeknek megrendelése által gondolta a' Végrehajtóhatalom, hogy az Elölülő Liberator' kívánságait kielégítheti, ámbar még ekkor a' Marakaibói csatázások, a' Santa Marthai felzendülés, a' Porto-Cabellói ellentállás, és az a' hír, hogy Havannából ellenünk újabb expedíziót akarnak küldeni, a' Columbiai Végrehajtóhatalomnak lehetlenné tették vala azt, hogy azon fegyveres erőt, melly néki ezen rettenetes veszedelemmel fenyegetődző politikai szélvésznek eloszlatására szükséges vala, gyengithesse. Lehetséges az, hogy részint a' nagy távolság, részint azok a' nagy nehézségek, mellyek a' mi segedelem - kútfejeinknek gyengeségéből származtak, a' töllünk kiadatott rendeléseknek végrehajtásokat késleltették; de ezek mind olly bajlódások, mellyeket egy fiatal Országlás nem könnyen kerülhet-el, következésképpen a' mi Országlószékünk se' vádoltathatik érettek.

„Az alatt, míg mi ithon a' feljebb felhordott segítő csoportoknak kiállításában foglalatostkodtunk, a' Liberator' olly mértékben kettőztette a' maga kívánságait,

mint a' Delen folyó dolgok a' függetlenség' ügyét fenyegetni látszóttak. Truxillóban Oct. 22-kén a' feljebb említett 6000 emberekhez még más 6000-ret kívánt 's ezen kívánságait folyó esztendőben Jan. 23-kán ismét sürgette. Febr. 9-kén 16,000 emberre emelte kívánságát. Ugyan e' hónap' 10, és 25-dik napjain 's. Martzius 22-kén, fegyvert, tengeri készületeket, pénzt és sok egyebet kívánt, mint a' Congressus mind ezeket a' Végrehajtóhatalomtól elejébe terjesztetett irásokból láthatta. Azon Tisztitudósításokban, mellyeket Oberst Ibarra Dec. 22-dikéről a' mult Januariusnak vége felé Truxillóból hozott, ezek a' szavak fordultak elé a' Liberator' írásában: „A' Végrehajtóhatalom minden előadásaimat terjeszse megfontolás végett a' Fejedelem-Congressus' elejébe, a' végre, hogy ez győzhesse-meg magát affelől, hogy hasznos leszen a' Respublikára nézve a' 12,000 embereket, tudniillik azon 3000-reket, mellyeket először kívánt, 's a' kik Karthagenából már az Isthmusra 's onnét Peru partjai felé elmentek vala, továbbá a' későbbre kért 3000-reket, 's végre az utóbb kívánt 6000-reket is útnak indítani.“

„Ezen szavakból kitetszik, hogy a' Liberator' olly meggyőződés által vezéreltetett, hogy a' Végrehajtóhatalom addig, míg a' Congressustól meg nem hatalmaztatna, Peruba nem küldhetne segítő seregeket, sőt hogy még csak a' legelőször kívántatott 3000 embereket se. A' Congressus pedig nem elébb, hanem csak ezen esztendő Aprilisének elején gyülekezett össze, melyhezképpent a' Végrehajtóhatalomnak lehetetlen vala magát a' következő Dilemmából kifejteni, tudniillik: vagy arra vetemedni, hogy gyalázatosan a' Congressus' hatalmát (aktivitássát) bítangolja, vagy pedig, hogy Délre fekvő departamentjeinket, mellyek Peruval határosok, játéokra kitegye. Ha a' Liberator' kívánsá-

gai azon fegyveres seregek által, mellyek a' Respublika' földjén már lábon állottak, 's annyi pénz által, a' mennyi annak kaszájában készen találtatott, ki elégítették volna, a' nélkül, hogy Columbianak sorsa veszedelemre ki ne tétetessék, így a' felhozott Dilemmának megfejtése nem lett volna felettebb nehéz: hanem különben lévén a' dolog, olly eszközökhöz kelle nyúlunk, a' mellyekre nekünk egyedül csak a' Congressus adhatott hatalmat. Adjuk oda ezen indító okokhoz még azon nehézségeket is, mellyeket azon bizontalanokodás okozhatott, a' melyben mi még mult Januariusban és Februariusban az Amerikai függetlenség' ellenségeinek politikájokra nézve valánk, 's nem lehet meg nem vallanunk, hogy a' Columbiai Végrehajtóhatalom ezen terhes környúlások között legnagyobb okossággal és vigyázással tette a' maga lépéseit. Még mi ezen időben semmit se' tudtunk az Észak Amerikai Egyesült Státusok' Elölülőjének Monroénak protestálásából, sem az Anglus Ministernek a' Francia Követtel Herczeg Polignákkal tartott Conferentziájából; sem a' Nagybritanniai Parlamentumnak ezen tárgy eránt való vetélkedéseiből; azonban azt hallottuk vala, hogy a' Szent Szövetség Enrópában Congressust fogna tertani a' végre, hogy Amerikának sorsára nézve tanácskozzék 's a' mi ujjabb elfoglaltatásunk végett egygyezésekre lépjen, olly czélzással, hogy a' revolúziós indulatot egyszerre megfojtsa, 's a' Legitimátusság' jusait bátorságossá tegye.

„A' Columbiai Országlószékre kizsoritólag csak ezen Respublikának bátorsága eránt való gondolkodás lévén bizattatva, néki a' vala kötelessége, hogy ezen tárgyal foglalatoskodjék 's azokat a' veszedelmeket, a' mellyek más Státusokat fenyegetnének, úgy nézze, mint másod rendű-

eket. A' Columbiai Congressus, mint említtök Áprilisben öszszegyülekezvén, 's megfontolván azt, hogy néki a' Columbiai néptől adatott az a' telyes hatalom a' mellyel bír, és hogy az olly czéllal adta néki ezt, hogy a' Columbiai népnek javait 's bátorságot mindenkor szemei előtt hordozza, Május' 6-kán olly Végzést tett: „Hogy Perut ugyan segíteni kell: de a' nélkül, hogy Columbianak bátorsága e' miatt veszedelmet szenvedjen.

(A' többi következik.)

Limában mint Nagy Britanniái Fő Consúl beköszöntött R o f c r o f t Úr a' Perui vidékeken találtató Anglus kereskedőkhöz Jun. 30-kán, 's felolvasta azoknak gyűlésében azon útasításokat, mellyeket Nagy Britanniái külső dolgokra ügyelő Minister C a n n i n g Úr, reájok nézve ő elejébe szabott.

É s z a k A m e r i k a .

Ujj-Orleánban nagyon kegyetlenkedig a' Sárga Hideg Altaljában véve napjában 14 ember hal-meg. Már hét orvos áldozta-fel életét a' veszedelmes nyavalyának.

B é c s .

Császár és Király Ő Felsége Bavariai Királyi Udvari Orvos Doctor Harz Urat a' Leopold Austriai Császári Rend' Kommandatori, és az ugyan ezen Királyi Udvari Kézi-orvost ugyan ezen Rend' Ritteri keresztjével méltóztatott kegyelmesen megtisztelni.

Bavariai Király Ő Felsége tegnap, Deczember' 13-kán reggel, Monachium felé

viszsa indult; a' Királyné 's a' két ifjabb leányai Mária és Ludovika Princzaszszonyok, ma 14-ikben fognak ugyan oda vissza indulni.

Magyar Ország.

Komáromból November 27-dikén. — Nemes Komárom Vármegye itten közgyűlést tartott Nagy Méltóságú Gróf Nádasdy Leopold, Csász. Kir. Kamarás, és belső Titkos Tanácsos Urnak, mint ezen Nemes Vármegye Administrátorának előllése alatt. Ezen gyűlésben, minthogy idő közben némelly Tisztviselőkkel változások történtek, Ő Excellentiája, modo provisorio, a' következőket méltóztattott kinevezni, úgymint: Tek. Assa-Kürthi Ghyczy Rafael Urat Fő Notáriusnak; helyében a' Tsallóközi Járásban Fő Birónak T. Disznósi Horváth János Urat; Tek. Kürthy Lajos Úr helyett, a' ki Pálffy Herczeg Malaczka Uradalmában Praefectussá lett, az Udvardi Járásban Fő Biróvá Tekintetes Ordódy Vincze Urat, a' ki eddig Vice Fiskális volt, és ennek helyébe Kürthy Aloiz Urat; a' Tatai Járásban Szabó Sándor Al-Szolga-Biró Úr meghalálózván, az ő helyébe Miskely Lázár Eskütt Urat, e' helyett pedig Esküttnek Sárközy Sigmund Urat.

Eszéről. A' Dráva régi hidjának megromladozása az új hidnak készítettését szükségessé tévén, Ő Felségének I. Ferencz Királyunknak atyai gondoskodása ezen költséges munkának felkészítettését kegyelmesen megrendelte. E' végből a' Felséges parantsolathoz képest a' Magyar Királyi Építő Hivatal Igazgatása, 's különösen Enderle Ignác Urnak, azon Hi-

vatal Adjunctusának, munkálkodása által elkészített projectum Kir. helyben hagyás által megállapítottván, a' munkának készítettését Spiegel Jósef Úr, Pesti Áts-Mester Licitation vete által. A' híd a' szárazon lévő két ígákból, és a' viz felett lévő 6 ígákból áll. Az épületnek való fát Méltóságos és Fő Tisztelendő Raffay Imre, Diakovári Püspök Ur ingyen szolgáltatta, az Építő Mester pedig serénységgel, munkássággal, és értelmességgel olly hathatósan vitte végbe, hogy Aprilisben kezdvén a' munkához, November 19-dikén ezen 100 öles hidat, nem állván ellent a' viznek nagysága, tellyesen elkészítette, személyes jelenlétével, és Enderle Urnak értelmes és szorgalmatos felvigyázásával. Illy szerentsés nagy munkának végbe vitele közönséges örvendezést gerjesztett, és November 20-dik napját a' mi városunkra nézve különös ünneppé tette, mellynek díszesítésére kettős Török muzsikával, díszesen felöltözött 60 Átslegények, és az Eszéki polgári Katonáság megjelentek a' hidra, 's annak közepére a' szokott koszorút mozsarak durrogása között felállították, és kegyes Királyunknak a' köz jóra czélozó minden művek gyámolítójának egészségéért az öröm poharakat elkészöntötték, Ezer meg ezer emberek voltak jelen az ünnepen, 's örvendezéseiket a' munkásokéival egyesítették. Már nintsen egyéb hátra, hanem hogy ezen szerentsésen végbe ment munkának oldal borítékjai, és talpának behintése hozzá járuljon, a' mi kevés hónapok múlva elkészülvén, közönséges használatra megnyitattik. Igy Szeremségnek, Horváth Országnak és Magyar Országnak Török Országgal való szabados, és bátorságos közösülése helyre állittatik. —